

แนวทางการพัฒนาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

The Guideline to Develop Risk Management in Supply Management of Subdistrict Administrative Organization in Phrankratai District, Kamphaeng Phet Province

อัจฉรา พลคชา^{1*} และพรเพ็ญ โชชัย²
Atchara Polkacha^{1*} and Pompen Chochai²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลัง และผู้ที่เกี่ยวข้องที่อาศัยในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผลวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานพัสดุด้านการจัดหาพัสดุพบมากกว่าในด้านอื่น ได้แก่ มีการดำเนินการจัดการความเสี่ยงการจัดหาพัสดุด้วยความโปร่งใส ส่วนปัญหาการบริหารงานพัสดุด้านการจัดหาพัสดุพบมากกว่าในด้านอื่น ได้แก่ คณะกรรมการขาดความรู้ และมีวิธีการจัดหาพัสดุเกิดข้อขัดข้องไม่เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดสรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุควรเริ่มต้นการจัดหาพัสดุ และด้านการควบคุมมากกว่าด้านอื่น เนื่องมาจากการไม่เห็นความสำคัญของการกำหนดแผน และไม่มีการปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนปฏิบัติการ และการบริหารงานพัสดุมีสภาพและปัญหาน้อยที่สุดเป็นด้านการจำหน่ายพัสดุ

คำสำคัญ: งานพัสดุ, การบริหารงานพัสดุ

¹ มหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

² รองศาสตราจารย์, อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

¹ Master of the government. Kamphaeng Phet Rajabhat University.

² Associate Professor, Lecturer, Kamphaeng Phet Rajabhat University.

* Corresponding author. Tel. 087-8488625

Abstract

This research : Suggested the development of risk management, parcel of the district administration. Researchers collected data from the permanent sub district. Head of finance and those involved live Amphur Phran Kratai Kamphaeng Phet. By the query and interviews. The results showed that the administration package for the supply of such material found on the other side of risk management is carried out by the procurement transparency. The problem, materials management and sourcing of materials found on the other side than on the lack of knowledge. Procurement procedures were complex and not in accordance with policy. Concluded that the guidelines should be developed, managed supplies for procurement and control over other aspects. Due to not see the importance of the plan and none of the steps in the algorithm and management of the parcel has a minimum and the distribution of supplies.

Keywords: Supply, Supply Management.

ความสำคัญของปัญหา

การดำเนินงานขององค์กรหรือหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานธุรกิจของเอกชนหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของทางราชการจะประสบความสำเร็จเจริญก้าวหน้าได้นั้นจะต้องมีการจัดระบบการบริหารที่ดี การบริหารเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ที่บุคคลร่วมกันกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบ ระเบียบในการ ดำเนินการกระทำอย่างประสานสัมพันธ์กันและใช้ทรัพยากร ตลอดจนเวลา เทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม (นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, 2540, หน้า 157) ดังนั้นทำให้การบริหารงานพัสดุมีความสำคัญต่อองค์กรหรือ หน่วยงาน โดยคำนึงถึงการบริหารงานพัสดุของหน่วยงานราชการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจึงต้องมี กระบวนการบริหารที่ดี และจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ซึ่งเป็น ข้อกำหนดอันสำคัญยิ่ง สำหรับการบริหารราชการทุกประเภทให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและ เกิดประโยชน์สูงสุด สำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้ออกระเบียบเกี่ยวกับการพัสดุนั้นในปี พ.ศ.2498 ระเบียบ พักตร์ทั้ง 2 ฉบับนี้ ก่อให้เกิดปัญหาต่อการปฏิบัติงานที่ล่าช้าและยุ่งยาก จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมอีก จำนวน 18 ฉบับ แต่ก็ยังพบปัญหาที่คล้ายคลึงกัน (ลำยอง พินิจวิเทศภณ, 2530, หน้า 2) จึงต้องมี หน่วยงานมาคอยตรวจสอบซึ่งนั่นคือ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงขององค์การ บริหารส่วนตำบล จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านแผนงานมีปัญหาในการดำเนินการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปี ขาดเงินสะสม บางรายการไม่ปรากฏในแผน และบางรายการจำนวนเงินที่ตั้งงบประมาณ ได้แตกต่างจากที่กำหนดไว้ในแผนงบประมาณประจำปี ด้านการจัดเก็บรายได้มีอุปสรรคในการไม่มีการ จัดเก็บแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สินให้เป็นไปตามระเบียบที่บังคับไว้ ด้านการเงินและบัญชีมีอุปสรรค การตรวจสอบใบเสร็จไม่ได้มีการฉีกให้กับผู้ชำระ การจัดทำงบรายการไม่ถูกต้อง ขาดความรอบคอบ ในการดำเนินงาน ด้านการใช้จ่ายเงินมีปัญหาโดยการใช้งบไม่ตรงเป้าหมายหรือตรงตามวัตถุประสงค์ และ

ด้านการบริหารงานพัสดุมีปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการควบคุมพัสดุที่ไม่ถูกระเบียบและไม่มีคุณภาพเพียงพอกับผลคำตอบแทน เป็นต้น (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จังหวัดกำแพงเพชร, 2551, หน้า 1-8) จากปัญหาดังกล่าวแล้วจึงได้มีกำหนดมาตรการการบริหารและควบคุมทางการเงินของหน่วยรับตรวจขนาดเล็กที่จัดทำขึ้นนี้จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยรับตรวจขนาดเล็กสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้อง และผู้บริหารหรือผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสามารถนำไปใช้ควบคุมดูแลผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ช่วยลดข้อผิดพลาด ให้เกิดความมั่นใจว่า การรับเงินการเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินงาน และการจัดเก็บรายได้ เป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วน ทั้งถึง เทียงธรรม ไม่รั่วไหลและเป็นปัจจุบัน รวมทั้งจะสามารถตรวจพบข้อผิดพลาดหรือรายการผิดปกติที่เกิดขึ้นทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา ดังนั้นผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแลหัวหน้าหน่วยรับตรวจขนาดเล็ก และผู้ปฏิบัติงานควรใช้ความระมัดระวังและยึดถือปฏิบัติตามมาตรการนี้ ซึ่งอาจป้องกันการเกิดความผิดพลาดอันจะทำให้ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนที่ 74 ก ลงวันที่ 1 ธันวาคม 2547)

อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร เมืองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีหัวหน้าส่วนการคลังทำหน้าที่เป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุโดยตำแหน่ง และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานพัสดุ สมาคมนักบริหารพัสดุแห่งประเทศไทย (2538, หน้า 15) ซึ่งมีระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538 และ (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4) พ.ศ.2544 เพื่อสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกำแพงเพชรประกอบกับสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชรได้มีการติดตามตรวจสอบควบคุมประเมินโดยมีระบบการตรวจสอบประเมินระบบควบคุมภายในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการบริหารพัสดุทุกปีตามเกณฑ์องค์ประกอบ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผนบริหารพัสดุ การกำหนดความต้องการพัสดุ การจัดหาพัสดุ การแจกจ่ายพัสดุ การบำรุงรักษาพัสดุ การจำหน่ายพัสดุ พบว่า เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่ปฏิบัติเกี่ยวกับบริหารพัสดวยังมีปัญหาในการดำเนินงาน ดังนี้ ปัญหาด้านการบริหารจัดการเนื่องจากขาดการวางแผน การควบคุมบังคับบัญชา การกำกับงาน การร่วมมือประสานงานพัสดุไม่พอใช้ และคุณภาพไม่เหมาะสม ไม่ตรงกับความต้องการ การจัดหาไม่ปฏิบัติตามระเบียบไม่วางแผนการจัดหาพัสดุ ปัญหาด้านคน เนื่องจากพฤติกรรมไม่เหมาะสมของผู้ใช้พัสดุและพฤติกรรมไม่เหมาะสมของผู้ปฏิบัติ คือ ไม่ทำตามระเบียบหรือหลักการ ใช้พัสดุฟุ่มเฟือย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษาตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1. ศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุ

2. ศึกษาจากข้อมูลปฐมภูมิ โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยได้มีการศึกษาจัดบันทึกเวลาสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแจกแจงความถี่ ลำดับความสำคัญ และสถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. สภาพ และปัญหาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

1.1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุ 26-35 ปี รองลงมา อายุ 46-55 ปี และอายุต่ำกว่า 25 ปีกับอายุ 36-45 ปี สถานภาพเป็นโสด รองลงมา สมรส มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา ปริญญาโท ส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ รองลงมา ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว โดยมีตำแหน่งงานเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุกับเจ้าหน้าที่การเงิน รองลงมา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และหัวหน้าส่วนการคลัง ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงาน 2-5 ปี รองลงมา 6-9 ปี และ 10-13 ปี มีเงินเดือน/เงินประจำตำแหน่งต่อเดือน 9,001-10,500 บาท กับตั้งแต่ 11,001 บาท ขึ้นไป รองลงมา 5,001-6,500 บาท กับ 8,5001-9,000 บาท 6,501-7,000 บาท 7,001-8,500 บาท และ 10,501-11,000 บาท โดยมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร และมีขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นขนาดกลาง

1.2 สภาพการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีสภาพการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการจัดหาพัสดุ มีค่าเฉลี่ย

สูงสุด รองลงมา ด้านการจำหน่ายพัสดุ และต่ำสุดด้านการควบคุม ซึ่งพิจารณาสภาพการจัดการความเสี่ยง การบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรายด้านและข้อ ได้แก่ ด้านการจัดหาพัสดุ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการดำเนินการจัดการ ความเสี่ยงการจัดหาพัสดุด้วยความโปร่งใส รองลงมา มีคณะกรรมการได้ประชุม ปรึกษาในการปรับปรุง การจัดการความเสี่ยงการจัดหาพัสดุกับมีเอกสารและหลักฐานต่างๆ เกี่ยวกับการตรวจสอบการจัดการ ความเสี่ยงการจัดหาพัสดุมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และต่ำสุดมีการนำผลการตรวจสอบมาใช้ในการประเมิน การจัดการความเสี่ยง การจัดหาพัสดุ ด้านการควบคุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับการจัดการความเสี่ยง การควบคุม มีการรายงานผลการจัดการความเสี่ยงการควบคุมตามแผนทุกไตรมาส และมีเอกสารและ หลักฐานต่างๆ เกี่ยวกับการตรวจสอบการจัดการความเสี่ยงการควบคุมเท่ากัน รองลงมา มีการพัฒนาการ จัดการความเสี่ยงการควบคุมให้มีความทันสมัย และมีคณะกรรมการคอยตรวจสอบในการจัดการความเสี่ยง การควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และต่ำสุดมีระบบการติดตาม ตรวจสอบในการจัดการความเสี่ยงการควบคุม ชัดเจน และด้านการจัดจำหน่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการวิเคราะห์นโยบายการวางแผนในการจัดการความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุ รองลงมา มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุ และต่ำสุดมีการพัฒนาการจัดการ ความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุให้มีความทันสมัยและมีการรายงานผลการจัดการความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุ ตามแผนทุกไตรมาส

1.3 ปัญหาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ พรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ ด้านการจัดหาพัสดุ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการจำหน่ายพัสดุ และต่ำสุด ด้านการควบคุม ซึ่งพิจารณาปัญหาการจัดการ ความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรายด้านและข้อ ได้แก่ ด้านการจัดหาพัสดุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดการ ความเสี่ยงการจัดหาพัสดุด้วยวิธีการต่างๆ เกิดยุ่งยากซับซ้อน การจัดการความเสี่ยงการจัดหาพัสดุไม่เป็น ไปตามนโยบายที่กำหนดเกิดซับซ้อนและคณะกรรมการขาดความรู้การจัดการความเสี่ยงการจัดหาพัสดุ เกี่ยวกับระเบียบงานพัสดุมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมา ขาดการประสานงานในการตรวจรับในการจัดการ ความเสี่ยงการจัดหาพัสดุ และต่ำสุดการพัฒนาความรู้ต่างๆ ในการจัดการความเสี่ยงการจัดหาพัสดุ ไม่ต่อเนื่อง ด้านการควบคุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดการความเสี่ยงการควบคุมด้วยวิธีการต่างๆ เกิดยุ่งยากซับซ้อน รองลงมา การจัดการความเสี่ยงการควบคุมไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และการจัดการความเสี่ยงการควบคุมไม่เป็น ตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และต่ำสุด คณะกรรมการขาดความรู้การจัดการความ เสี่ยงการควบคุมเกี่ยวกับระเบียบงานพัสดุ และด้านการจัดจำหน่ายพัสดุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีระบบงานพัสดุในการจัดการความเสี่ยงการ จำหน่ายพัสดุที่ยุ่งยาก และซับซ้อน รองลงมา กำหนดวัตถุประสงค์ไม่สอดคล้องกับการจัดการความเสี่ยง การจำหน่ายพัสดุและคณะกรรมการขาดการประชุม ปรึกษาการจัดการความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และต่ำสุด ขาดการติดตามในการจัดการความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุ และการจัดการ ความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุไม่เป็นตามวัตถุประสงค์มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

1.4 ข้อเสนอแนะแนวความคิดการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยจำแนกเป็นรายด้านและขั้นตอน ได้แก่ ด้านการจัดหาพัสดุ พบว่า ขั้นตอน 1 การกำหนดวัตถุประสงค์ต้องการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น และการจัดหาพัสดุควรมีการประชุมร่วมกัน เพื่อจะได้มีความคิดเห็นจัดซื้อพัสดุร่วมกัน ขั้นตอน 2 การระบุความเสี่ยงควรให้บุคลากรที่มีความเกี่ยวข้อง ระบุลงทะเบียนหลังจัดหาพัสดุ และขั้นตอน 3 การประเมินความเสี่ยง การจัดซื้อพัสดุควรแจ้งให้บุคลากรรับทราบโดยทั่วกัน ด้านการควบคุม พบว่า ขั้นตอน 1 การกำหนดวัตถุประสงค์ควรให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมาควบคุมทุกขั้นตอน และขั้นตอน 2 การระบุความเสี่ยงควรนำเทคโนโลยีมาใช้งาน เพื่อลดความเสี่ยงในการใช้งาน และด้านการจำหน่ายพัสดุ พบว่า ขั้นตอน 2 การระบุความเสี่ยงควรมีการรายงาน การบริหารงานพัสดุทุกไตรมาส เพื่อความโปร่งใส

2. การหาแนวทางพัฒนาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

2.1 การสัมภาษณ์ และผลการวิเคราะห์สภาพการหาแนวทางพัฒนาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลของผู้สัมภาษณ์ จำนวน 17 คน ซึ่งพิจารณาสภาพแนวทางพัฒนาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรายด้านและข้อ ได้แก่ ด้านการจัดหาพัสดุ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดหาพัสดุตามระยะเวลาที่กำหนด รองลงมา กำหนดนโยบายเป็นขั้นตอน และประชุมวางแผนร่วมกันกับควรการติดตาม และตรวจสอบในการจัดหาพัสดุมีค่าเท่ากัน และแลกเปลี่ยนการจัดหาพัสดุระหว่างหน่วยงานกับประเมินผล การจัดหาพัสดุเป็นไปตามแผนอย่างต่อเนื่องและมีเอกสารและหลักฐานต่างๆ ในการตรวจสอบการจัด ด้านการควบคุม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการควบคุมตามแผนร่วมกัน กำหนด รองลงมา มีการตรวจสอบการควบคุมอย่างสม่ำเสมอ และวิเคราะห์พัสดุที่เหมาะสมต่อการควบคุม กับพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการควบคุม และด้านการจำหน่ายพัสดุ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีคณะกรรมการคอยตรวจสอบในการจำหน่ายพัสดุตามแผน รองลงมา วิเคราะห์การวางแผนนโยบายการจำหน่ายพัสดุ และมีการรายงานผลทุกด้านในการจำหน่ายพัสดุ

2.2 การสัมภาษณ์ และผลการวิเคราะห์ปัญหาการหาแนวทางพัฒนาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลของผู้สัมภาษณ์ จำนวน 17 คน ซึ่งพิจารณาปัญหาแนวทางพัฒนาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรายด้านและข้อ ได้แก่ ด้านการจัดหาพัสดุ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ขาดการวางแผนการจัดหาพัสดุ รองลงมา การจัดหาพัสดุไม่เป็นตามวัตถุประสงค์ และการบริหารงานที่กำหนดเกิดความลำบากในการจัดหาพัสดุ ด้านการควบคุม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ไม่เห็นความสำคัญการกำหนดแผนการควบคุม รองลงมา การควบคุมไม่เป็นตามแผนที่กำหนด และขาดการกำหนดขั้นตอนการควบคุม และด้านการจำหน่ายพัสดุ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ขาดการวางแผนและกำหนดนโยบายการจำหน่ายพัสดุ รองลงมา คณะกรรมการขาดการประชุม ปรีกษาการจัดการจำหน่ายพัสดุ และการจำหน่ายพัสดุไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดเกิดข้อขัดข้อง

สรุป อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งสามารถสรุป อภิปราย ได้ดังนี้

1. สภาพการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอ พรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้าน มีสภาพการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ ด้านการจัดหาพัสดุ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการจำหน่ายพัสดุ และต่ำสุดด้านการควบคุม ซึ่งพิจารณาสภาพการจัดการ ความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรายด้านและข้อ พบว่า ด้านการจัดหาพัสดุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการ ดำเนินการจัดการความเสี่ยงการจัดหาพัสดุด้วยความโปร่งใส รองลงมา มีคณะกรรมการได้ประชุม ประึกษา ในการปรับปรุงการจัดการความเสี่ยงการจัดหาพัสดุกับมีเอกสารและหลักฐานต่างๆ เกี่ยวกับการตรวจสอบ การจัดการความเสี่ยงการจัดหาพัสดุมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และต่ำสุดมีการนำผลการตรวจสอบมาใช้ในการ ประเมินการจัดการความเสี่ยง การจัดหาพัสดุ ด้านการควบคุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับการ จัดการความเสี่ยง การควบคุม มีการรายงานผลการจัดการความเสี่ยงการควบคุมตามแผนทุกไตรมาส และ มีเอกสารและหลักฐานต่างๆ เกี่ยวกับการตรวจสอบการจัดการความเสี่ยงการควบคุมเท่ากัน รองลงมา มีการพัฒนาการจัดการความเสี่ยงการควบคุมให้มีความทันสมัย และมีคณะกรรมการคอยตรวจสอบในการ จัดการความเสี่ยงการควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และต่ำสุดมีระบบการติดตาม ตรวจสอบในการจัดการ ความเสี่ยงการควบคุมชัดเจน และด้านการจัดจำหน่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการวิเคราะห์นโยบายการวางแผนในการจัดการความเสี่ยง การจำหน่ายพัสดุ รองลงมา มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุ และต่ำสุด มีการพัฒนาการจัดการความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุให้มีความทันสมัยและมีการรายงานผลการจัดการ ความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุดตามแผนทุกไตรมาส สอดคล้องกับแนวคิดของลัดดาวัลย์ วงศ์ธรรม (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัด ร้อยเอ็ดกล่าวว่า ต้องมีกระบวนการบริหารคุณภาพงานพัสดุ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นจึงมีแนวทางการจัดการความเสี่ยงบริหารงานพัสดุ เพื่อนำมา ปรับใช้การบริหารงานพัสดุให้เกิดศักยภาพขึ้น

2. ปัญหาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอ พรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ ด้านการจัดหาพัสดุ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการจำหน่ายพัสดุ และต่ำสุด ด้านการควบคุม ซึ่งพิจารณาปัญหาการจัดการ ความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่าด้านการจัดหา พสดุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดการความเสี่ยงการจัดหาพัสดุด้วยวิธีการต่างๆ เกิดยุ่งยากซับซ้อน การจัดการความเสี่ยงการจัดหา พสดุไม่เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดเกิดซับซ้อนและคณะกรรมการขาดความรู้การจัดการความเสี่ยง

การจัดหาพัสดุเกี่ยวกับระเบียบงานพัสดุมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมา ขาดการประสานงานในการตรวจรับ ในการจัดการความเสี่ยงการจัดหาพัสดุ และต่ำสุดการพัฒนาความรู้ต่าง ๆ ในการจัดการความเสี่ยงการจัดหาพัสดุไม่ต่อเนื่อง ด้านการควบคุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดการความเสี่ยงการควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ เกิดยุ่งยากซับซ้อน รองลงมา การจัดการความเสี่ยงการควบคุมไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และการจัดการความเสี่ยงการควบคุมไม่เป็นตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และต่ำสุด คณะกรรมการขาดความรู้การจัดการความเสี่ยงการควบคุมเกี่ยวกับระเบียบงานพัสดุ และด้านการจัดจำหน่ายพัสดุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีระบบงานพัสดุในการจัดการความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุที่ยุ่งยากและซับซ้อน รองลงมา กำหนดวัตถุประสงค์ไม่สอดคล้องกับการจัดการความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุและคณะกรรมการขาดการประชุมปรึกษา การจัดการความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และต่ำสุด ขาดการติดตามในการจัดการความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุ และการจัดการความเสี่ยงการจำหน่ายพัสดุไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน สอดคล้องกับแนวคิดของลัตดาวัลย์ วงศ์ธรรม (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ดที่กล่าวไว้ว่าถ้าผู้บริหารขาดความไม่เข้าใจในวิธีการปฏิบัติงานด้านงานพัสดุได้แต่สั่งการก็จะไม่สามารถดำเนินการตรงตามระเบียบพัสดุฯ และไม่สามารถจัดซื้อได้ตามแผนบริหารงานพัสดุ ดังนั้นการบริหารงานพัสดุกับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลัง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกคนควรมีความรู้ ความเข้าใจ และชำนาญการในการจัดการความเสี่ยงบริหารงานพัสดุ

3. ข้อเสนอแนะแนวความคิดการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยจำแนกเป็นรายด้านและขั้นตอน พบว่า ด้านการจัดหาพัสดุในขั้นตอน 1 การกำหนดวัตถุประสงค์ ต้องการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น และการจัดหาพัสดุควรมีการประชุมร่วมกัน เพื่อจะได้มีความคิดเห็นจัดซื้อพัสดุร่วมกัน ขั้นตอน 2 การระบุความเสี่ยง ควรให้บุคลากรที่มีความเกี่ยวข้อง ระบুলะเบียนหลังจัดหาพัสดุ ขั้นตอน 3 การประเมินความเสี่ยง มีการจัดซื้อพัสดุควรแจ้งให้บุคลากรรับทราบโดยทั่วกัน ด้านการควบคุมในขั้นตอน 1 การกำหนดวัตถุประสงค์ ควรให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมาควบคุมทุกขั้นตอน ขั้นตอน 2 การระบุความเสี่ยง ควรนำเทคโนโลยีมาใช้งานเพื่อลดความเสี่ยงในการใช้งาน และด้านการจำหน่ายพัสดุ ขั้นตอน 2 การระบุความเสี่ยง ควรมีการรายงานการบริหารงานพัสดุทุกไตรมาส เพื่อความโปร่งใส สอดคล้องกับแนวคิดของณัฐนิชา รักษาสัตย์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสันป่าตองกล่าวว่า ควรมีการจัดทำแฟ้มบันทึกในการรายงานขอซื้อเฉพาะ โดยกำหนดแผนปฏิบัติงานการจัดซื้อจัดจ้างล่วงหน้า และควรจัดการอบรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุจากผู้เชี่ยวชาญ โดยเฉพาะให้กับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลัง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกคน

4. แนวทางพัฒนาสภาพการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลของผู้สัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหาพัสดุ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดหาพัสดุตามระยะเวลาที่กำหนด รองลงมา กำหนดนโยบายเป็นขั้นตอน และประชุมวางแผนร่วมกันกับการติดตาม และตรวจสอบในการจัดหาพัสดุมีค่าเท่ากัน และแลกเปลี่ยน การจัดหาพัสดุระหว่างหน่วยงานกับประเมินผลการจัดหาพัสดุเป็นไปตามแผนอย่างต่อเนื่องและมีเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ในการตรวจสอบการจัด ด้านการควบคุม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการควบคุมตามแผนร่วมกันกำหนด รองลงมา มีการตรวจสอบการควบคุมอย่างสม่ำเสมอ และวิเคราะห์พัสดุ

ที่เหมาะสมต่อการควบคุมกับพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการควบคุม และด้านการจำหน่ายพัสดุ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีคณะกรรมการคอยตรวจสอบในการจำหน่ายพัสดุตามแผนรองลงมา วิเคราะห์การวางแผนนโยบายการจำหน่ายพัสดุ และมีการรายงานผลทุกด้านในการจำหน่ายพัสดุ สอดคล้องกับแนวคิดของรัชสิทธิ์ เจริญศิริ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้แทนชุมชนในการจัดหาพัสดุ : กรณีศึกษาเทศบาลในจังหวัดระยองกล่าวว่าปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลัง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกคนควรมีการบริหารงานพัสดุมากกว่า เนื่องจากที่มีสถานภาพทางสังคมเป็นประชาชนทั่วไปสูง ดังนั้นการดำเนินงานบริหารงานด้านพัสดุให้มีประสิทธิภาพขึ้น จึงควรดำเนินการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ให้ครบถ้วนทุกขั้นตอนอย่างแท้จริง

5. แนวทางพัฒนาปัญหาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลของผู้สัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหาพัสดุ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ขาดการวางแผนการจัดหาพัสดุ รองลงมา การจัดหาพัสดุไม่เป็นตามวัตถุประสงค์ และการบริหารงานที่กำหนดเกิดความลำบากในการจัดหาพัสดุ ด้านการควบคุม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ไม่เห็นความสำคัญการกำหนดแผนการควบคุม รองลงมา การควบคุมไม่เป็นตามแผนที่กำหนด และขาดการกำหนดขั้นตอนการควบคุม และด้านการจำหน่ายพัสดุ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ขาดการวางแผนและกำหนดนโยบายการจำหน่ายพัสดุ รองลงมา คณะกรรมการขาดการประชุม ปรึกษาการจัดการจำหน่ายพัสดุ และ การจำหน่ายพัสดุไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดเกิดข้อขัดข้อง สอดคล้องกับแนวคิดของระเบียบ เพ็ญกระต่าย, นพวรรณ คัชมาตย์ และวันเพ็ญ หยัดน้ำ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่องการศึกษาระดับปัญหา อุปสรรคของเจ้าหน้าที่จากการนำนโยบายจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติกรณีศึกษาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดพิจิตรกล่าวว่าควรจัดการอบรมความรู้แก่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลัง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกคนพร้อมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ได้นำสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นมากำหนดในวางแผนหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานพัสดุ โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยงานราชการที่ให้การสนับสนุน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านต่างๆ ทางการบริหารงานพัสดุ เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดศักยภาพ และประสิทธิภาพขึ้น ดังนี้

1. อบรมความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติงานพัสดุ เพื่อสร้างความโปร่งใส
2. ปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุ เพื่อให้ปลูกฝังจิตสำนึกสร้างความเชื่อมั่น และความซื่อสัตย์
3. กำหนดนโยบาย และการวางแผนในการควบคุมการบริหารงานพัสดุอย่างเคร่งครัด เพื่อสร้างมาตรฐานงานพัสดุ

4. การจัดระบบ และเครื่องหมายการบริหารงานพัสดุ โดยได้รวบรวมข้อมูลในกับจังหวัดหรือพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงานด้านต่างๆ ให้มีความชัดเจน
5. พัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับงานและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยและมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีรายงานผลการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร
3. ควรมีการดำเนินงานวิจัยการจัดการความเสี่ยงการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชรในหัวข้อที่แยกย่อยโดยที่ไม่ต้องระบุเป็นรายด้านและขั้นตอน แต่ระบุเป็นรายข้อเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามต้องการ
4. ควรนำผลการวิจัยไปจัดทำเป็นแผนบริหารงานพัสดุระยะยาว เพื่อทำแผนยุทธศาสตร์ปฏิบัติงานของการบริหารงานบุคลากร

เอกสารอ้างอิง

- การตรวจเงินแผ่นดิน, สำนักงาน จังหวัดกำแพงเพชร. (2551). **จดหมายบันทึกองค์การบริหารส่วนตำบลวังควง**. [แผ่นพับ]. กำแพงเพชร : สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จังหวัดกำแพงเพชร.
- ณัฐธิดา รักษาสัตย์. (2546). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2536). **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บพิตรการพิมพ์.
- นักบริหารพัสดุแห่งประเทศไทย, สมาคม. (2538). **ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535**. กรุงเทพฯ : ชินอักษรการพิมพ์.
- ระเบียบ เพ็ญกระต่าย, นพวรรณ คัชมาตย์ และวันเพ็ญ หยัดน้ำ. (2550). **การศึกษาระดับปัญหาอุปสรรคของเจ้าหน้าที่จากการนำนโยบายจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รักษาสีทิ เจริญศิริ. (2550). **การมีส่วนร่วมของผู้แทนชุมชนในการจัดหาพัสดุ : กรณีศึกษาเทศบาลในจังหวัดระยอง**. รายงานการศึกษาระดับปริญญาตรีรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ราชกิจจานุเบกษา. (2547, ธันวาคม). มาตรการการตรวจเงินแผ่นดิน, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา, เล่ม 121, (ตอนที่ 74 ก) : 1-8.
- ลำยอง ฟินิจิเทศภัณฑ์. (2530). ปัญหาการปฏิบัติงานพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2521 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ลัดดาวัลย์ วงศ์ธรรม. (2552). สภาพและปัญหาการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.